

M & A slastice j.d.o.o. u stečaju
Vinogradska ulica 7, Kućanec
10360 Sesvete (Grad Zagreb)
OIB: 28538169464

koje zastupa stečajni upravitelj

Snježana Hopp
Antuna Matije Reljkovića 77
43500 Daruvar
e-mail: snjezana.hopp@gmail.com
mob: 091 6900121

U Zagrebu, 13.10.2023.

Posl. br. 85. St-2296/2022
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
Trg J.F.Kennedya 11, Zagreb
Sudac
mr.sc. Ivana Koštarić Fegeš

PREDMET: zakonska regulativa vezano za isplatu plaće radniku temeljem zahtjeva AORT kada se otvoreni stečajni postupak ne provodi

Uvodno

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu, 85. St-2296/2022 od 24. travnja 2023. godine otvoren je stečajni postupak, imenovana sam stečajnim upraviteljem te je istodobno zaključen stečajni postupak nad dužnikom M & A slastice j.d.o.o., Zagreb, Vinogradska ulica 7, Kućanec, Zagreb, OIB:28538169464. Rješenje je postalo pravomoćno dana 11. svibnja 2023. godine te će dužnik biti brisan iz sudskog registra. Nad navedenim dužnikom nije se provodio otvoreni stečajni postupak već je sud temeljem čl. 132. Stečajnog zakona donio rješenje o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka.

Od Agencije za osiguranje radničkih tražbina stečajni upravitelj zaprimio je dopis u kojem navode da je stečajni dužnik imao zaposlenog jednog radnika koji je Agenciji podnio zahtjev za ostvarivanje prava u slučaju stečaja poslodavca. Radniku je prestao radni odnos s danom otvaranja i zaključenja stečajnog postupka te je utvrđeno da ima pravo na isplatu neisplaćenih plaća u zaštićenom razdoblju od 24. studenog 2022. do 24. travnja 2023. godine. Stoga Agencija od stečajnog upravitelja traži otvaranje posebnog namjenskog računa radi isplate tražbine radniku u ukupnom iznosu od 3.252,31 EUR koji mu pripadaju na ime neisplaćene plaće u zaštićenom razdoblju.

Nadalje, Agencija navodi da sukladno odredbi čl. 31. st. 2. Zakona o osiguranju radničkih tražbina (NN 70/2017, 18/2023), ako se otvoreni stečajni postupak ne provodi nad poslodavcem koji ima zaposlene radnike, stečajni upravitelj dužan je na temelju odluke suda otvoriti poseban namjenski račun stečajnog dužnika za prihvrat uplate osiguranih tražbina radnika na temelju Zakona. Sukladno odredbi članka 31. st. 2. Zakona o osiguranju radničkih tražbina troškovi otvaranja i zatvaranja računa smatraju se troškovima stečajnog postupka koji se namiruju iz stečajne mase, a ako stečajne mase nema, onda na teret Fonda za namirenje troškova stečajnog postupka.

Osvrt na izmjene Zakona o osiguranju radničkih tražbina

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju radničkih tražbina objavljenom u NN 18/2023 članku 31. dodan je stavak 2. „*Ako se otvoreni stečajni postupak ne provodi nad poslodavcem koji ima zaposlene radnike, stečajni upravitelj dužan je na temelju odluke suda otvoriti poseban namjenski račun stečajnog dužnika za prihvatanje uplate osiguranih tražbina radnika na temelju ovoga Zakona.*“.

Obzirom da je ova odredba u skoroj primjeni tek sada se stečajni upravitelji suočavaju s problemom nemogućnosti operativnog postupanja po ovakvoj odredbi iz slijedećih razloga:

- ukoliko je pravna osoba brisana iz sudskog registra banke nemaju zakonske mogućnosti takvoj pravnoj osobi otvoriti račun,
- ukoliko brisanje još nije nastupilo, ali je rješenje o zaključenju postupka postalo pravomoćno banke također nemaju osnove takvoj pravnoj osobi otvoriti račun,
- ako bi stečajni upravitelj uspio otvoriti račun prije pravomoćnosti rješenja o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka, s danom brisanja pravne osobe iz sudskog registra banka bi automatizmom taj račun zatvorila.

Upis stečajne mase

Ističem da se postupak upisa stečajne mase u sudski registar provodi samo onda kada se nakon zaključenja postupka prema čl. 132. Stečajnog zakona unovčuje imovina dužnika te se tada može otvoriti bankovni račun (čl. 133. SZ-a).

Sredstva koja isplaćuje AORT nisu stečajna masa u otvorenom postupku, niti se mogu smatrati naknadno pronađenom imovinom, već AORT subrogacijom podmiruje dio tražbine radnika te, zauzvrat, preuzima položaj i procesna prava radnika kao vjerovnika prvog višeg isplatnog reda za dio tražbine koji je namirila. To u slučaju okolnosti iz članka 132. nije moguće jer tražbine nisu utvrđene.

Novonastale okolnosti

Nadalje ističem da su novom odredbom u Zakonu o osiguranju radničkih tražbina nastale nove okolnosti koje dodatno povećavaju složenost postupka isplata radničkih tražbina, višestruko povećavaju troškove samog postupka isplata te na kraju dovode do toga da radnici ponovo čekaju na isplatu što je osnivanjem Agencije trebalo biti spriječeno.

Novonastale okolnosti koje dodatno povećavaju složenost postupka:

- otvaranje računa u poslovnoj banci je zahtjevan postupak u kojem svaka banka provjerava status pravne osobe u sudskom registru (ili nekom drugom propisanom registru), vlasništvo nad pravnom osobom, odgovornu osobu te prikuplja čitav niz informacija radi poštivanja drugih zakonskih odredbi (npr. iz domene financiranja terorizma i pranja novca, političke izloženosti odgovorne osobe i sl.),
- uz ugovor o otvaranju računa potrebno je sklopiti ugovor o e-bankarstvu,
- u banci nije moguće otvoriti samo poseban namjenski račun, mora se otvoriti i redovan račun. Naime, poseban namjenski račun služi samo za određenu namjenu, a to je ovdje isplata plaće te uplata poreza i doprinosa,
- prilikom otvaranja računa obavezno se banci predaje izvadak Državnog zavoda za statistiku s upisanom promjenom statusa dužnika koju DZS izdaje temeljem zahtjeva

stečajnog upravitelja i izvadak iz Registra stvarnih vlasnika u kojem stečajni upravitelj također treba ispuniti i izmjeniti podatke o promjeni statusa dužnika i odgovorne osobe.

Novonastale okolnosti koje višestruko povećavaju troškove postupka isplate radničkih tražbina:

- stečajni upravitelj za obračun plaća te pripremu i predaju propisanih obrazaca mora angažirati knjigovodstveni servis što podrazumijeva da prvo mora sklopiti ugovor i dogovoriti cijenu za ovu uslugu. Obzirom da je Zakonom o osiguranju radničkih tražbina predviđeno da se naknada banci za otvaranje i zatvaranje poslovnog računa podmiruje iz Fonda za namirenje troškova stečajnog postupka (ukoliko nema stečajne mase - a u postupcima gdje se otvoreni stečajni postupak ne provodi sukladno čl. 132. SZ-a stečajne mase nema), za pretpostaviti je da bi se i ovaj trošak trebao podmiriti iz istog Fonda,
- stečajni upravitelj treba biti plaćen za svoj rad jer će pripremiti podnesak sudu radi otvaranja računa, otvotiti i zatvoriti račune, predati zahtjeve za upis promjena subjekta u DZS i Registar stvarnih vlasnika, sklopiti ugovor s knjigovodstvenim servisom, provesti naloge za plaćanje, pripremiti podnesak sudu u kojem izvještava o poduzetim radnjama, pripremiti podatke i dokumentaciju za Agenciju nakon isplate plaća (za pretpostaviti je da bi se ovaj trošak također trebao podmirivati iz Fonda za namirenje troškova stečajnog postupka),
- postavlja se pitanje kako će Porezna uprava tumačiti ovaj postupak obzirom da će se na računu pravne osobe odvijati određeni platni promet što znači da je poslovni subjekt aktivan, a tada je obavezan predavati godišnja financijska izvješća i propisane porezne obrasce što je dodatni posao i trošak ovakvog postupka.

Prije izmjene zakona ova problematika uopće nije postojala jer Agencija nije za svakog stečajnog dužnika otvarala poseban račun u banci već je sve isplate vršila sa svog računa, a obračune i predavanje propisanih obrazaca Poreznoj upravi te isplatu radnicima vršila je interna služba Agencije.

Također smatram da je ova izmjena zakona koju je provela Agencija bespotrebno opteretila Trgovačke sudove i suce jer u postupcima u kojima se ne provodi otvoreni stečajni postupak, a radnik je Agenciji prijavio tražbinu, sada trebaju donosti odluke o otvaranju računa te rješenja o nagradi i naknadi troškova stečajnih upravitelja. Isto tako, dodatno će biti opterećene i stručne službe sudova radi doznačivanja sredstava iz Fonda za namirenje troškova postupka te isplate troškova i nagrade stečajnim upraviteljima.

Sve to u situaciji postojanja Agencije koja je osnovana da bi radnici brže i jednostavnije došli do svojih tražbina što je ovom izmjenom Zakona o osiguranju radničkih tražbina u potpunosti onemogućeno.

S poštovanjem,
Snježana Hopp
stečajni upravitelj